

4. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Казахстан от 4 июля 2014 г. № 231-V ЗПК. URL: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31575852#pos=1;-307.

5. Об утверждении Правил приема и регистрации заявления, сообщения или рапорта об уголовных правонарушениях, а также ведения Единого реестра досудебных расследований: Приказ Генерального Прокурора Республики Казахстан от 19 сент. 2014 г. № 89. URL: https://tengrinews.kz/zakon/generalnaya_prokuratura_respubliki_kazakhstan/sud/id-V14W0009744/.

Пендюра Максим Миколайович,
доцент кафедри теорії держави та
права Національної академії
внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент

ЗАХОДИ ОРГАНІЗУЮЧОГО ХАРАКТЕРУ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ

До конкретних організуючих заходів світового співтовариства з попередження та боротьби торгівлею людьми, треба звернути увагу на Глобальну програму боротьби з торгівлею людьми, започатковану Центром запобігання міжнародній злочинності та Міжнародним дослідницьким центром ООН. Програма визначила, що контрабанда людьми (жінками) руйнує встановлену політику імміграції країн-адресатів і зловживає правами людини. А експлуатаційний характер поводження з жертвами торгівлі часто створює нові форми рабства.

Також програма передбачає низку проектів, орієнтованих на кращі методи розв'язання проблеми, оптимізацію отриманого практичного досвіду з метою протидії угрупованням, що займаються контрабандою і незаконною торгівлею, покращення захисту свідків та жертв, допомоги потерпілим.

У форматі “Європейського простору правосуддя”, українській стороні, на нашу думку, треба визначити такі напрями спільної політики ЄС: видання на рівні органів ЄС

нормативних актів, що встановлюють ознаки й відповідальність за злочини, пов'язані з нелегальною міграцією та торгівлею людьми; ефективна боротьба із злочинністю має бути узгоджена з захистом прав потерпілих від злочину; встановлення дієвих форм взаємної правової допомоги і співробітництва країн-членів ЄС в рамках громадських і державних організацій; взаємне видання злочинців, що переховуються за кордоном; боротьба з тероризмом; координація роботи національних правоохоронних структур через Європол.

З урахуванням вищих стандартів протидії та забезпечення, і умов існування злочинних явищ – нелегальної міграції та торгівлі людьми на національному рівні, пропонується:

1. Для забезпечення цивілізаційного процесу оскарження, протесту щодо незаконних дій використовувати у юриспруденції Загальну декларацію прав людини (1948 р.), Конвенцію ООН про скасування рабства, Про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами (1949 р.), Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (1979 р.), Підсумкові матеріали Четвертої всесвітньої конференції зі становища жінок у Пекіні (1995 р.), протоколи до Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності (2000 р.), – протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, – протокол проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітрю, низка конвенцій МОП тощо;

2. Оскільки торгівля людьми і нелегальна міграція є комплексною проблемою, протидія цим явищам повинна також бути комплексною, тобто із залученням як державних органів (по вертикалі), так і громадських організацій. Доречі такий же підхід прийнятий міжнародним співтовариством. В Україні цей напрямок знайшов відбиття у програмах протидії торгівлі людьми (Законі України «Про протидію торгівлі людьми» від 20 вересня 2011 року, в Постановах Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 111 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2020 року та № 783 від 22.08.2012 року «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми», із змінами та доповненнями);

3. В першооснову запобігання цим явищам покласти профілактику. Однак, процес попередження не потрібно зводити

лише до інформаційних кампаній та освітницької діяльності, як часто спостерігається на рівні не тільки міжнародних і неурядових організацій, але й державних структур різних країн, а трактувати ширше.

В систему заходів профілактики включити розробку ініціатив і вживання заходів для створення рівних соціальних і економічних умов для груп ризику, у тому числі: проведення досліджень з проблем протидії нелегальної міграції та торгівлі людьми; проведення моніторингу з проблем протидії нелегальної міграції та торгівлі людьми; розробку програм заохочення роботодавців до наймання осіб із групи ризику; розробку програм, спрямованих на розв'язання конкретних соціальних проблем вразливих верств населення; підвищення інформованості суспільства про небезпечні ситуації, у які можуть потрапити потенційні жертви торгівлі людьми, про заходи захисту, заходи карного й адміністративного впливу; розробку і реалізацію освітніх програм, адресованих педагогам і учням освітніх установ, установ для дітей-сиріт, а також батькам учнів, безробітним і малограмотним особам із груп ризику, жертвам торгівлі людьми; заходи для підготовки працівників регіональних органів виконавчої влади і їх територіальних органів, що займаються питаннями протидії нелегальної міграції та торгівлі людьми.

4. Аналіз правового забезпечення протидії торгівлі людьми в інших країнах свідчить, що потрібно приділяти особливо велику увагу жертвам цих злочинів (потерпілим), забезпеченню їх відповідним статусом, фінансовою підтримкою та гарантіями безпеки особи. Реалізація цих заходів повинна відбуватися в рамках Комплексної стратегії щодо протидії нелегальної міграції і торгівлі людьми під егідою ОБСЕ. Вона сприятиме забезпеченню участі потерпілих як свідків у судових процесах проти таких злочинних діянь, що буде і є серйозним ударом по злочинному ланцюгу транснаціональної злочинності.

5. Ініціювати запровадження в Україні комплексної багатосторонньої програми стабілізації міграційної ситуації і торгівлі людьми, одним з елементів якої був би її постійний моніторинг за участю міжнародних організацій (ЄС, ОБСЕ, МОМ). Це підвищило б можливості залучення технічної допомоги ЄС та інших міжнародних організацій для посилення матеріально-технічного забезпечення кордонів України,

фінансування процедури депортації нелегальних мігрантів, повернення потерпілих на батьківщину від торгівлі людьми та їх реінтеграція (притулок, медична допомога, психологічна допомога, поновлення паспортів, житло тощо).

Список використаних джерел

1. Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20 вересня 2011 р. [Електронний ресурс] - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17>

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2012 № 783 «Про затвердження взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми» [Електронний ресурс] - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-2012-%D0%BF>.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 111 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2020 року» [Електронний ресурс] - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/111-2016-%D0%BF>

Макаренко Наталія Костянтинівна,
здобувач кафедри кримінології та
кримінально-виконавчого права
Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук,
доцент

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» завданням оперативно-розшукової діяльності є пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України.

Оперативно-розшукова діяльність – це система гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних